

تحقق وعده افزایش ۵ میلیارد دلاری صادرات در نیمه دوم امسال

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: در آغاز دولت، قول افزایش ۵ میلیارد دلاری صادرات در نیمه دوم امسال را داده بودیم که این برنامه در حال تحقق است. سپیدرزا فاطمی امین افزود: صادرات کشور در نیمه دوم امسال بیش از ۵ میلیارد دلار افزایش خواهد داشت که با کمک صادرکنندگان و حمایت دولت محقق شده است، وی اضافه کرد: برنامه جامع تجارت خارجی در حال تدوین است که امکانات لازم برای تسریع و تسهیل واردات و صادرات را فراهم می‌کند.

رئیس سازمان برنامه و بودجه از تبدیل بخشی از ارز ترجیحی به یارانه ۹۰ تا ۱۲۰ هزار تومانی خبر داد

یارانه جدید به ۴۰ میلیون نفر

برآوردها نشان می دهد سال ۱۴۰۱ مجموع یارانه پرداختی به خانوارهای ۵ دهک اول به نفری ۲۰۰ هزار تومان خواهد رسید

[پایان بازی وابستگی به دلار؟]

جدد از مباحث اقتصادی مطر حشده دربارهٔ تبعات اقتصادی ادامه سیاست ارز ترجیحی، ارز ۴۲۰۰ تومانی اصلی‌ترین پاشنه آشیل وابستگی کشور به دلار است. در پی سیاست ارز ترجیحی، ایران می‌پذیرد تمام نقل و انتقالات مالی وابسته به تأمین کالاهای اساسی را در شبکه ضربه‌پذیر از تحریم‌های اقتصادی ایالات متحده انجام دهد. این ضربه‌پذیر کردن خرجه تأمین کالاهای اساسی موجب می‌شود در صورت کوچک‌ترین فشاری از سوی کشورهای دیگر، ایران مجبور شود محدودیت‌ها را ببپذیرد. از سوی دیگر حل مشکلات اقتصادی معطل کشورهایی مانند آمریکا می‌ماند. در دولت گذشته هرگاه قیمت کالاهای پرمصرف و اساسی مانند مرغ، گوشت، برنج و… در کشور افزایش پیدا کرد، مسوولان دولت دوازدهم دلیل را تحریم‌های مالی و ایضا راه‌حل آن را توافقی جدید یا پیوستن به برخی معاهدات بین‌المللی می‌دانستند. اساسا وابسته کردن معیشت مردم به آنچه باید خارج از مرزها انجام شود، اشتباهی استراتژیک در شرایط تحریمی است. مسلما حذف یارانه غیرمستقیم ارز ترجیحی در کوتاه‌مدت و تا زمانی که تولیدکنندگان داخلی به تولید کالاهایی که با ارز ترجیحی وارد می‌شدند ترغیب شوند، می‌تواند باعث شوک به بازار شود که این شوک را می‌توان با پرداخت یارانه نقدی رفع کرد. از سوی دیگر در بدترین سناریو برای پرداخت یارانه نقدی، دولت مجبور می‌شود به دلیل نبود منابع، از بانک مرکزی استقراض کند اما در هر حالتی که کشور نتواند منابع ارزی خود را از فروش نفت حصول کند و در تأمین ارز ترجیحی ناکام بماند، آنگاه مجبور است با کرنش سیاسی کند یا اقدام به هازگیری ارزی در داخل کشور کرده و نیاز خود را از بازار آزاد تأمین کند که می‌تواند باعث افزایش افسارگسیخته قیمت ارز شود. اساسا نارسایی ریالی قابل حل اما نارسایی و بحران ارزی غیرقابل حل است. از این رو با توجه به اینکه در آستانه مذاکرات جدید با طرف‌های خارجی قرار داریم، باید هر چه زودتر این پاشنه آشیل بزرگ برطرف شود. این نکته را هم نباید از یاد برد که ذی‌نفعان ارز ترجیحی هم‌اکنون شبکه‌ای عظیم در اقتصاد کشورمان به وجود آورده‌اند که راه‌های دور زدن دلار را عملا غیرممکن کرده‌اند. برای مثال فرصت استثنایی تأمین کالاهای اساسی در ازای نهارتو نفت بدون اینکه باعث وابستگی به ارز شود، می‌تواند اجرایی شود اما مادامی که موضوع ارز ترجیحی وجود داشته باشد، عملا غیرممکن است. حذف ارز ترجیحی می‌تواند پیامی نیز برای کشورهای مقابل ایران در میز مذاکرات قریب‌الوقوع داشته باشد؛ اینکه ایران پذیرفته است نیازهای اساسی خود را با کمترین وابستگی به ارز تأمین کند و آزاد شدن یا نشدن ارزهای بلوکه‌حکم مرگ و زندگی را برای اقتصاد کشورمان ندارد.

بودجه دیده نشده بود. برای ادامه واردات با ارز ۴۲۰۰ تومانی نیاز به ۱۸ میلیارد دلار داریم، در حالی که سقف اجازه استفاده ۸ میلیارد دلار است، بنابراین باید این مازاد را تأمین کنیم؛ یا باید ۱۰ میلیارد دلار مابقی را از ارز نیمایی تأمین کنیم یا طبق قانون استفاده از ارز ترجیحی را متوقف کنیم. میرکاظمی اظهار داشت: بحث حذف‌ارز ترجیحی بحث سال آینده نیست، بلکه باید از امسال این قانون به اجرا برسد ولی از سال آینده این موضوع شفاف‌تر خواهد شد.

■ **تامین کالای اساسی با ارز ۴۲۰۰ تومانی تا پایان سال**
رئیس سازمان برنامه و بودجه با تأکید بر اینکه برخی حمایت‌ها ممکن است به تورم منجر شود، تصریح کرد: اگر

تقسیم بندی یارانه‌های نقدی (بر حسب هزار تومان)					
یارانه	یک نفر	دو نفر	سه نفر	چهار نفر	پنج نفر
یارانه نقدی(۴۵۵۰۰تومان)	۴۵/۵	۹۱	۱۳۶/۵	۱۸۲	۲۲۷/۵
یارانه بنزینی(معیشتی)	۵۵	۱۰۳	۱۳۸	۱۷۲	۲۰۵
یارانه حاصل از حذف دلار ۴۲۰۰ برای ۴۰ میلیون نفر	۱۰۰	۲۰۰	۳۰۰	۴۰۰	۵۰۰
جمع یارانه ها	۲۰۰/۵	۳۹۴	۵۷۴/۵	۷۵۴	۹۳۵/۵

روز گذشته دلار در بازار آزاد با ریزش ۸۰۰ تومانی به ۲۹ هزار و ۷۰۰ تومان رسید

دلار در سراسر شیبی

بازار ارز هرات و سلیمانیه شیب صعودی به خود گرفته بود، با اقدامات بانک مرکزی و برخورد قضایی با اختلالگران این بازار، با ریزش همراه شد. هفته گذشته پس از انتشار اخبار منفی از مذاکرات، قیمت ارز رو به رشد بود، اگر چه همان موقع هم چهارراه استانبول و میدان فردوسی خالی از مشتریان واقعی بود اما اخلاگران بازار ارز تلاش می‌کردند علاوه بر ایجاد جو منفی درباره مذاکرات، سوداگری در بازار دلار را نیز از دست ندهند. با این حال معامله دلار بالای ۳۰ هزار تومان فقط روی کاغذ بود و مشتری پیدا نمی‌شد که بتواند دلار را به این قیمت بخرد یا بفروشد. با این وجود اما دلار در بازار غیررسمی و کانال‌های فرادبی حتی به ۳۱ هزار تومان هم رسید. دلالتان بازار ارز در این مدت برای کسب سود بیشتر به اعلام نرخ‌های غیرواقعی در بازار سلیمانیه و هرات یا قیمت فرادبی رو آوردند. در این بازارها قیمت هر دلار حتی به رقم بیش از ۳۱ هزار تومان هم رسید و این افزایش نرخ موجب التهاب بازار ارز شد اما با اقدامات بانک مرکزی، این روند کاهش پیدا کرد اما با اقدامات هفته گذشته بود که خبر دستگیری ۵ اخلاکگر بازار ارز منتشر شد. بعد از آن بانک مرکزی عرضه ارز خدماتی به متقاضیان را آغاز کرد. همچنین برای کنترل

دلار به **گروه اقتصادی**: روز گذشته دلار در بازار آزاد با ریزش همراه بود و با ۸۰۰

تومان کاهش نسبت به روز یکشنبه به رقم ۲۹ هزار و ۷۰۰ تومان رسید و در روند نزولی خود که از ابتدای هفته با از سرگیری مذاکرات وین شروع شده بود، ادامه داد. هفته گذشته بازار ارز پرالتهاب بود و تحت تأثیر عوامل روانی ناشی از مذاکرات وین نرخ ارز را رشد همراه شده بود. روز گذشته در صرافی‌های بانکی قیمت فروش دلار ۲۷ هزار و ۶۸۲ تومان و قیمت خرید آن ۲۷ هزار و ۱۳۵ تومان تعیین شد. قیمت فروش یورو نیز معادل ۳۱ هزار و ۷۴۲ تومان و قیمت خرید آن ۳۱ هزار و ۱۱۳ تومان اعلام شد. به گزارش «وطن‌امروز»، قیمت دلار از ۲۷ مهر سال گذشته که ۳۲ هزار تومان رسید و بالاترین پهای خود را ثبت کرد، وارد روند نزولی شد تا آنجا که ۱۵ اردیبهشت سال جاری به ۲۰ هزار و ۶۰۰ تومان رسید؛ پس از این تاریخ دلار به روند نزولی خود پایان داد و دوباره موج صعودی‌اش را آغاز کرد. این روند صعودی از هفته گذشته پس از انتشار اخباری در مذاکرات هسته‌ای وین شیب تندتری پیدا کرد و به بالای ۳۱ هزار تومان نیز رسید. قیمت دلار که هفته گذشته به دنبال جوسازی‌ها در

این محل و ۷۵هزار میلیارد تومان برای یارانه نقدی و معیشتی داده می‌شود. برخی کسانی که یارانه می‌گیرند، حقوق‌های بالایی دارند و وی با اعلام اینکه ۸۵ میلیارد دلار یارانه پنهان وجود دارد، گفت: عمدتاً افراد برخوردار از این یارانه استفاده می‌کنند. یکی از منابع درآمدی در یارانه‌ها کاهش پرداخت دهک‌های بالا و ارائه آن به دهک‌های درآمدی پایین است.

■ **حذف ارز ترجیحی، تورمی ۷/۶ درصدی را در پی دارد**

میرکاظمی درباره آثار تورمی حذف ارز ترجیحی کالاهای اساسی گفت: مراکز پژوهشی پیش‌بینی کرده‌اند تورم مستقیم این اقدام ۷/۶ درصد است و از طرفی ۶/۹ درصد تورم ناشی از اصلاح پایه پولی کاهش می‌یابد. با همه این بررسی‌ها هنوز تصمیم نهایی درباره حذف ارز ترجیحی گرفته نشده است و تا کارشناسی دقیق نشود، دولت هیچ کاری نخواهد کرد و احتمال دارد سال آینده نیز روش کنونی ادامه پیدا کند. وی با اشاره به اینکه بودجه را به برجام گره نمی‌زنیم، گفت: کشور ۸ سال معطل شد.فعالان اقتصادی ۸ سال را با این شرایط سپری کردند. میرکاظمی در نشست خبری با اشاره به ویژگی‌های بودجه ۱۴۰۱ اظهار داشت: متوسط عمر پروژه‌های عمرانی امروز به ۱۷ سال رسیده است و هر چه جلوتر می‌رویم این عدد افزایش می‌یابد، در این شرایط مشکلات مردم همچنان باقی می‌ماند. معتمد باید پروژه‌هایی که ضرورت دارند سریع‌تر انجام شوند و بودجه بر آن پروژه‌ها متمرکز شود.

■ **فروش اوراق بهتر از استقراض است**

وی تأکید کرد: رئیس‌جمهور بارها اعلام کرده افزایش پایه پولی و استقراض از بانک مرکزی خط قرمز دولت است. سال آینده ۱۷۵ هزار میلیارد تومان بازپرداخت اصل سود اوراق پیش‌بینی شده. همچنین ۲۵ هزار میلیارد تومان از بدهی‌ها پرداخت خواهد شد. علاوه بر این ۲۰۰ هزار میلیارد تومان اوراق برای صندوق‌ها پیش‌بینی شده است. عملا ۴۰۰ هزار میلیارد تومان اوراق وجود دارد که دولت در آن دخل و تصرفی ندارد. میرکاظمی تأکید کرد: فروش اوراق بهتر از استقراض است. در لایحه بودجه سوپاپ‌هایی گذاشته‌ایم که اگر درآمدهای مالیاتی‌ی با نفت اتفاق نیفتاد، همه تخم‌مرغ‌های خود را خرج نکرده باشیم که بخواهیم به سمت استقراض برویم. امیدوارم مجلس سقف اوراق را بالا نبرد.

■ **دلیل افزایش سن بازنشستگی**
افزایش ۲ سال بر سن بازنشستگی موضوع دیگر مورد سوال از میرکاظمی بود که در این رابطه گفت: زمانی که فردی بازنشسته می‌شود، غیر از پاداش پایان خدمت باید از صندوق نیز حقوق دریافت کند. این در حالی است که در حال حاضر بیش از ۹۲ درصد پول صندوق‌ها را دولت می‌دهد.

افزایش ۲ سال بر سن بازنشستگی دربارهٔ فرهنگیان صحبت می‌کنیم، یک فرد ۲ سال در سربازی است و ۴ سال هم دانشجو و عملا ۲۴ سال فعالیت می‌کند و زمانی که به ثمردهی می‌رسد، یک بازنشسته شود. بنابراین با توافقی که داشته‌ایم مقرر شد با یک تنفس ۲ ساله به دولت داده شود تا بتواند این جریان را بازیابی و در روند صندوق‌های بازنشستگی بازنگری کند. وی دربارهٔ فروش سهام دولت در بورس نیز گفت: عملکرد فروش سهام شرکت‌های دولتی نزدیک به صفر است که رقم آن را در لایحه بودجه واقعی کردیم و کاهش یافته است. وی ادامه داد: نرخ محاسبه‌ای تسهیم ارز ۲۳ هزار تومان و قیمت هر بشکه نفت ۶۰ دلار به همراه صادرات یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه‌ای در روز پیش‌بینی شده است. وی دربارهٔ فروش ارز توسط بانک ملی نیز گفت: در حال حاضر بانک مرکزی این مسؤولیت را بر عهده دارد و قرار است درآمدهای نفتی پس از آنکه به خزانه واریز می‌شود با نظارت بانک مرکزی، بانک ملی به عنوان عاملیت ارز بفروشد، البته بانک مرکزی هم این نقش را ایفا می‌کند.

■ **عوارض خروج از کشور چند برابر نشده است**

در لایحه بودجه رقم دقیقی برای عوارض خروج از کشور تعیین نشده بود اما درآمد ناشی از آن از ۱۱۰ میلیارد به ۱۵۰ میلیارد تومان افزایش پیدا کرده بود که برخی اعداد متفاوتی را برای عوارض خروج از کشور اعلام کردند. دلیل این افزایش آن است که در سال ۱۴۰۰ به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا تعداد سفرها بشدت کاهش یافته است. سال ۹۹ درآمد عوارض خروج در بودجه حدود ۱۶۱۰ میلیارد تومان بود. با این حال رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت اینگونه نیست و پیشنهادهاتی در دولت در رابطه با عوارض خروج از کشور مطرح است که از جمله آن تعیین درصدی از قیمت بلیت است ولی هنوز این پیشنهاد بررسی و تأیید نشده است.

سه‌شنبه ۲۳ آذر ۱۴۰۰
وطن‌امروز | شماره ۳۲۷۵

اقتصادی

خبر

ارزش لیر ترکیه به پایین‌ترین سطح در تاریخ خود رسید

لیر ترکیه روز گذشته با ۵ درصد کاهش در برابر یک دلار آمریکا به ۱۴/۵ واحد رسید و پایین‌ترین رقم روزانه خود در تاریخ را تجربه کرد. البته کارشناسان منتظر برگزاری نشست بانک مرکزی ترکیه در روز پنجشنبه هستند و در این میان اکثر کارشناسان انتظار دارند این بانک نرخ بهره را به ۱۴ درصد بیاورد، چرا که تورم در ترکیه از مرز ۲۱ درصد هم عبور کرده است. از ابتدای ماه سپتامبر تاکنون بانک مرکزی ترکیه نرخ بهره را ۴ درصد کاهش داده است و طی ۲ سال گذشته برای حفظ ارزش لیر ۳ بار به عرضه دلار در بازار مداخله کرده است.

یکی از دلایل سقوط ارزش لیر همین پایین آوردن نرخ بهره است و به نظر می‌رسد بانک مرکزی ترکیه بر خلاف میل خود و تحت فشار رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور، دست به این کار می‌زند. اردوغان بر این باور است پایین آوردن نرخ بهره به رشد اقتصادی منجر می‌شود.

اعتراضات به مشکلات اقتصادی از جمله تورم و کاهش ارزش لیر در ترکیه همچنان ادامه دارد و بار دیگر هزاران نفر در استانبول و آنکارا به خیابان‌ها آمدند. منتقدان سیاست‌های حزب حاکم را عامل این وضعیت می‌دانند اما اردوغان بر ادامه این سیاست‌ها اصرار دارد. سقوط آزاد ارزش لیر در برابر ارزهای معتبر و افزایش بیش از ۲۰ درصدی تورم، از جمله واقعیت‌های اقتصادی این روزهای ترکیه است. در این میان بیش از ۵ هزار نفر در شهر استانبول به دعوت اصناف و کاهش شدید ارزش پولی ترکیه اعتراض شدید داشتند و لیرس تظاهرات کردند. معترضان به بالا بودن نرخ تورم و کاهش شدید ارزش پولی ترکیه اعتراض داشتند و خواستار افزایش پایه حقوقی خود بودند.

به گفته یکی از سازمان‌های شهرداری ترکیه، هزینه زندگی طی یک سال ۵۰ درصد افزایش یافته است. اجاره‌ها ۷۱ درصد افزایش یافته و قیمت بسیاری از کالاهای اساسی خانگی بین ۷۵ تا ۱۲۸ درصد رشد داشته است. چندی پیش اردوغان «فرصت‌طلبان حریص» را مقصر افزایش اخیر قیمت‌ها دانست و گفت: «هلت ما را درک و از ما حمایت می‌کند». این در حالی است که نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد محبوبیت اردوغان به پایین‌ترین حد در ۶ سال گذشته رسیده و ممکن است او در انتخابات، به رقبای احتمالی برای مقام ریاست‌جمهوری بیزاد. همچنین طی هفته‌های گذشته کمبود برخی اقلام خوراکی نیز در فروشگاه‌های ترکیه محسوس شده و بسیاری از فروشگاه‌ها برای مثال کالاهای اساسی چون شکر و روغن را سهمیه‌بندی کرده و برای هر خریدار تنها میزانی معین شکر و یک بطری روغن مایع اختصاص داده‌اند و بیشتر از این میزان به مشتریان نمی‌فروشند.

بازار

۱,۲۹۵,۰۰۰
واحد

شاخص کل بازار بورس دیروز با ۲۵ هزار و ۲۴۹ واحد کاهش، در جایگاه یک میلیون و ۲۹۵ هزار واحدی قرار گرفت. در معاملات روز گذشته بیش از ۵ میلیارد و ۱۳۱ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۳۰ هزار و ۳۴۱ میلیارد ریال دادوستد شد. همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با ۶ هزار و ۴۱۹ واحد کاهش به ۳۴۹ هزار و ۱۹۷ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با ۴ هزار و ۳۸ واحد افت به ۲۱۹ هزار و ۶۴۷ واحد رسید. شاخص بازار اول، ۲۲ هزار و ۲۴۶ واحد و شاخص بازار دوم، ۳۹ هزار و ۷۱ واحد کاهش داشتند.

تومان

روز گذشته ارزش هر قطعه سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید با کاهش ۸۰۰ هزار تومانی به ۱۳ میلیون تومان رسید و سکه تمام‌بهار آزادی طرح قدیم ۱۲ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان معامله شد. همچنین دیروز نیم‌سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان، ربع‌سکه ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۲۸۱ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلا ۵ میلیون و ۵۵۰ هزار تومان شد. همچنین قیمت انس جهانی طلا با ۲ دلار و ۲۶ سنت افزایش پیدا نسبت به روز کاری گذشته یکپهزار و ۷۸۵ دلار و ۶۰ سنت معامله شد.

₪ ۴۸,۶۰۰

دلار

روز گذشته بیت‌کوین کاهش ۲ درصدی را تجربه کرد و به ۴۸ هزار و ۶۰۰ دلار معادل ۱,۴۷۴,۰۷۷,۲۰۳ تومان رسید. کمترین قیمت ثبت شده بیت‌کوین دیروز ۴۸ هزار و ۱۴۵ دلار و بیشترین قیمت نیز ۵۰ هزار و ۱۸۹ دلار بود. بالاترین قیمت بیت‌کوین در تاریخ ۱۹ آبان ۱۴۰۰ معادل ۶۸,۸۷۱/۱۸ دلار بوده که حالا ۲۹/۳۶ درصد پایین‌تر از آن زمان قرار دارد.